

EU zet in “oorlogswet” juni 2022 de democratie bij de energietransitie buitenspel

Het lijkt de pers en Nederlandse politiek geheel te zijn ontgaan, maar bij toeval kwam het EU-Parlement op 6 juni niet toe aan discussie over een voorstel van de Europese Commissie in het kader van **RepowerEU**. Dat is een set maatregelen om haast te maken met duurzame energie, met veel goede voorstellen. Eén daarvan heeft echter tot doel ¹

“om de trage en complexe vergunningverlening voor grote projecten op het gebied van hernieuwbare energie aan te pakken, en een gerichte wijziging van de richtlijn hernieuwbare energie om hernieuwbare energie te erkennen als een dwingend openbaar belang. De lidstaten moeten specifieke “go-to”-gebieden voor hernieuwbare energie opzetten, d.w.z. gebieden met minder milieurisico's en met kortere en vereenvoudigde vergunningsprocedures”

Voor wie het voorstel 2022/0160 d.d. 18-5-2022 ² nog niet kent: De Europese landen worden dan verplicht

- Art 15b - Er moet binnen 1 jaar genoeg gebied op land en zee aangewezen worden voor de nationale bijdrage aan de 2030 doelstelling voor duurzame energie (45% van alle energiegebruik)
- Art 15c - Voorkeursgebieden voor duurzame energie aan te wijzen (**go-to-areas**)
- Art 16 - In deze gebieden moet aan aanvraag binnen 2 weken goedgekeurd worden (daarbuiten in 4 weken), er mag maar 1 aanspreekpunt voor aanvragers hoeven zijn, **er mag geen juridisch bezwarenrecht zijn voor art 16a,b,c**
- Art 16a - De vergunningsduur in go-to-areas mag maximaal 1 jaar zijn, anders geacht te zijn verleend
- Art 16b - De vergunningsduur buiten go-to-areas mag maximaal 2 jaar zijn
- Art 16c - De vergunningsduur Zon op dak/constructies mag maximaal 3 maanden zijn
- Art 16d - **Totdat klimaatneutraliteit is bereikt overstijgen vergunningsaanvragen rond duurzame bronnen het publieke belang, en dienen de gezondheid van de burgers**

En diverse bestaande Europese Directieven worden met naam en toenaam buiten werking gesteld.

Dit voorstel is natuurlijk een directe aanval op de basis van de democratie en de waarden die dat vertegenwoordigt. De trias politica komt echt aan het wankelen en het laatste echelon in de democratie, namelijk de “lastige” burgers, worden buitenspel gezet zoals alleen in oorlogstijd verwacht kon worden.

Het NLVOW ondersteunt de energietransitie, maar vindt dat er voldoende opties zijn om dat te doen verlopen zonder overlast voor omwonenden en landschap ³ danwel om te zorgen voor voldoende compensatie van verstoorde leefkwaliteit en overige schaden. Zonder dat ontstaat juist de “weerstand”, waartegen nu anti-democratische wetten zouden moeten worden aangemaakt. Het voorstel gaat hieraan voorbij en meent met autocratische nieuwe regelgeving die “weerstand” wel eens eventjes klein te moeten krijgen. Terwijl oneerlijkheid voor burger-bewegingen juist de reden is om hun vrije tijd te besteden, om tot een rechtvaardiger maatschappij te komen.

De hogere overheden zal het niet lukken om binnen 1 jaar gebieden aan te wijzen zonder de regels van het Verdrag van Aarhus (informatie en inspraak) en de m.e.r. voor elkaar te krijgen. Ook de

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_22_3131

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PC0222&from=EN>

³ o.a. met wind op zee en import waterstof, zie www.nlvow.nl

lagere overheden komen voor het blok: wie niet in 2 weken een vergunningsaanvraag weet te beoordelen op ontvankelijkheid is gedoemd binnen 1 jaar een vergunning te verlenen en anders die als verleend geacht te zien. En bezwaar en beroep is dan ook voor burgers onmogelijk.

Dit herkennen we van de bevreemdende toepassing van de Crisis- en Herstelwet op Inpassingsplannen al, maar dit voorstel gaat nog een grote stap verder. Er zijn al bestuurders en zelfs rechters die het heerlijk vinden zich te kunnen verschuilen achter “het moet van Parijs”, maar nu zou er nog een top-down excuus voor Pontius Pilatus bijkomen: “het moet van Brussel”.

Het is bijna alleen een tiran of kerkvader die als motivatie voor rechtsbeperking kan verzinnen dat dit wetsvoorstel juist in dienst zou staan van de gezondheid van de burgers, en dat alleen hij beter weet wat goed is voor de burgers zelf. Zijn heilige doel zou zelfs het publieke belang overstijgen ! Daar wordt overigens geen bewijs voor aangedragen.

Als onze vertegenwoordigers en bestuurders niet in staat zijn de urgentie en noodzaak van een plan of locatie voor duurzame energie over het voetlicht te krijgen, dan is die heldere urgentie en noodzaak er niet. Als onze vertegenwoordigers en bestuurders niet in staat zijn om te komen tot eerlijke Windturbinebepalingen, planschades en financiële deelname ook voor minder draagkrachtigen, dan roepen zij overbodige weerstand juist op. Die lastige gemeenten en “Nimby’s” dan ook nog eens hun democratische rechten ontnemen is blazen vanaf de verkeerde kant van een rioolpijp. Hier is de energietransitie juist niet mee gediend.

OPROEP

Wij hopen dat de pers en de nationale politiek nu kennis neemt van het kennelijk wat in papier verstopte voorstel EU 2022/0160. Wij roepen hen op de heren Timmermans en Samson er op te wijzen dat een vlucht nemen tot deze draconische rechtsontnemingen niet nodig is. Voor de beoogde versnelling van alleen de realisatie van duurzame energie zijn al ruim voldoende methoden van tijdig betrekken van burgers en hun belangen beproefd.

Het voorstel 2022/0160 d.d. 18-5-2022 moet nog langs het Europees Parlement en de Europese Commissie (Ministerraad). Van enig protest of discussie is nog geen blijk gegeven. Daar is nog slechts korte tijd voor.

NLVOW

De NLVOW (Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines) komt op voor de belangen van (toekomstige) omwonenden van windparken of windturbines. We zien het als onze missie om deze groep zoveel mogelijk een volwaardige stem te geven wanneer zij met plannen voor een park of turbines geconfronteerd worden.

info@nlvow.nl

www.nlvow.nl

Voor inlichtingen: Rob Rietveld, rob.rietveld@nlvow.nl, 06 46 375 095